

Jaarverslag 2024

“De BMF heeft als doel het bevorderen van een duurzame ontwikkeling tussen de mens en zijn omgeving, met daarbij een speciale zorg voor de natuur, het landschap en het milieu in de provincie Noord-Brabant.”

Onze impact in 2024

115 organisaties
aangesloten bij de BMF

2.761 bezoekers
aan 84 georganiseerde
activiteiten
(fysiek en online)

56.845 personen
online bereikt en
257 keer in de media

35 adviezen
gegeven aan inwoners
en lokale en regionale
organisaties

In **43 multi-stakeholder**
netwerken
geparticipeerd

11 nieuwe initiatieven
helpen opstarten,
11 bestaande initiatieven
ondersteund

Met **79 duurzame**
koploperbedrijven
samengewerkt

50 zienswijzen
en/of beroepen
ingediend

Bij **23 beleids-**
ontwikkelingstrajecten
input geleverd

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Over ons	6
1.1 Onze missie	6
1.2 Werken in transitie	7
2. Activiteiten	8
2.1 Reguliere activiteiten	8
2.2 Projectactiviteiten	9
2.3 Bijdrage aan ambities van onze financiers	9
2.4 Onze impact in 2024	11
3 Organisatie & Bedrijfsvoering	16
3.1 Organisatie	16
3.2 Bestuursmodel	16
3.3 Bedrijfsvoering	18
3.4 Duurzame bedrijfsvoering	20
3.4 Integriteitsbeleid en klachtenbeleid	20
4. Planning & Control	22
4.1 Risicomanagement	22
4.2 Toekomst	22
4.3 Begroting	23
5. Jaarrekening 2024	25
5.1 Balans	25
5.2 Staat van Baten en Lasten over 2024	26
5.3 Financiële reserves	28
5.4 Lastenverdeling per doelstelling	31
5.5 Kasstroomoverzicht 2024	32
5.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat	33
5.7 Toelichting op de balans per 31 december 2024	36
5.8 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten over 2024	41
5.9 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	45
Bijlage 1 – Urenverantwoording	51
Bijlage 2 – Verklarende woordenlijst	54

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2024. In het eerste deel geven we een toelichting op de activiteiten die we het afgelopen jaar hebben uitgevoerd. In het financiële jaarverslag lichten we daarna de financiële ontwikkelingen toe. In bijlage 1 vindt u de urenverantwoording en in bijlage 2 is een verklarende woordenlijst opgenomen waarin de gebruikte afkortingen uitgelegd worden.

Bij de Brabantse Milieufederatie (BMF) werken we aan de verduurzaming van onze leefomgeving, de bescherming van de natuur en het verbeteren van het milieu. We streven daarbij naar een natuurinclusieve samenleving.

Binnen de verschillende maatschappelijke transitieën zetten we ons in voor een gezonde leefomgeving. Dat is een leefomgeving waarin de luchtkwaliteit goed is, het water en de bodem schoon zijn en waarin mens en dier zo min mogelijk overlast ondervinden van bijvoorbeeld lichtvervuiling, geluidsoverlast en stank.

De BMF werkt hierbij van oudsher samen met de provincie, terreinbeheerders, bij ons aangesloten lokale natuur- en milieuorganisaties en het Netwerk Goed Boeren. Steeds vaker zoeken we daarnaast samenwerking met andere maatschappelijke partijen. Ook informeren we Brabanders via blogs met tips voor een duurzaam leven, want wij geloven dat iedereen een bijdrage kan leveren aan een gezonde leefomgeving. We organiseren de jaarlijkse campagne Nacht van de Nacht voor bewustwording van lichtvervuiling en een campagne over alternatieven voor vliegreizen. En we proberen het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in Brabant verder terug te dringen. We helpen gemeenten bij vraagstukken die spelen op lokaal niveau; van circulariteit en klimaatadaptatie tot natuurinclusieve energietransitie en het beschermen van natuur- en landschapswaarden in gemeentelijke omgevingsplannen.

Voor de Brabantse Milieufederatie (BMF) is goede samenwerking met de bij ons aangesloten organisaties van wezenlijk belang. Er gebeurde in het afgelopen jaar veel op de thema's waar de BMF en onze achterban zich mee bezighouden. Daarom nodigen we alle voorzitters van de aangesloten organisaties enkele malen per jaar uit voor een digitaal voorzittersoverleg. Tijdens dit overleg bespreken we actuele ontwikkelingen in Brabant, bij de aangesloten organisaties en bij de BMF. Begin 2025 organiseerden we ook twee fysieke regiobijeenkomsten.

Met dit jaarverslag sluiten we 2024 af. Ik wens u veel leesplezier.

Femke Dingemans,
directeur-bestuurder

1 | Bestuursverslag

1. Over ons

De Stichting Brabantse Milieufederatie (BMF) staat voor een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een duurzame economie. Nu en straks. De BMF werkt aan een duurzame toekomst van Brabant. Dat doet de BMF sinds haar oprichting in 1972 onafhankelijk van enige politieke, levensbeschouwelijke of maatschappelijke overtuiging. De BMF overkoepelt eind 2024 115 (vrijwilligers) organisaties op het gebied van natuur, milieu en landschap in Brabant en maakt deel uit van de landelijke Stichting de Natuur en Milieufederaties.

1.1 Onze missie

De BMF streeft naar een Brabant waarin we opereren binnen de draagkracht van het ecosysteem. We blijven binnen de grenzen van de herstelcapaciteit en we herstellen waar mogelijk schade uit het verleden. Om een duurzame toekomst te creëren, moeten we kringlopen sluiten en hernieuwbaar produceren. Daarnaast moeten we een halt toeroepen aan praktijken die het ecosysteem beschadigen. Dat doen we zoveel mogelijk samen: met de lokale organisaties die zich hebben aangesloten bij de BMF, samen met individuele Brabanders die de BMF ondersteunen en met overheden en ondernemers die net als wij echt willen bouwen aan een duurzaam Brabant.

De BMF zet zich in voor een Brabantse samenleving die:

- natuur en landschap beschermt en de biodiversiteit herstelt;
- kringlopen sluit en waarin landbouw natuurinclusief is;
- kan rekenen op voldoende en schoon water;
- haar ecologische voetafdruk verkleint door de economie circulair te maken;
- volledig draait op schone, hernieuwbare energie.

Op deze inhoudelijke doelen is onze inzet:

- Bescherming en verbetering van natuur, landschap, leefomgeving en biodiversiteit in Brabant. Dat doen we samen met onze achterban, koploperbedrijven en bewoners, door positieve ontwikkelingen te steunen en negatieve ontwikkelingen tegen te houden.
- Ontwikkeling en ondersteuning van initiatieven die Brabant duurzamer maken, samen met de samenleving, het bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties.
- Deelname in beleidstrajecten met als doel Brabant te verduurzamen.
- Brabanders informeren over en activeren op thema's rondom natuur, landschap, milieu en duurzame economie.

Kortom, we verzetten ons tegen ongewenste ontwikkelingen en laten zien hoe het wel kan. We stimuleren initiatieven vanuit de Brabantse samenleving, ondersteunen deze en verbinden partijen die samen grote stappen kunnen zetten. Met de steun van bewoners en koploperbedrijven kan aan overheden en bedrijven een krachtig signaal worden gegeven dat mensen verandering willen en daar ook al stappen voor zetten. Zelf nemen we ook initiatief voor projecten,

plannen en acties om Brabant te verduurzamen. Bij de uitvoering staan het creëren van een breed maatschappelijk bewustzijn, het ontwikkelen van vernieuwende concepten en het aangaan van allianties voorop.

1.2 Werken in transities

Bij de BMF werken we aan de verduurzaming van onze leefomgeving, bescherming van de natuur en het verbeteren van het milieu. Dat doen we door een actieve rol te nemen in verschillende grote maatschappelijke transities. Zo zijn we actief in de:

- **agrarische en voedseltransitie**, naar een duurzaam voedselsysteem;
- **circulaire transitie**, naar een duurzame economie en duurzaam grondstoffengebruik;
- **energietransitie**, naar een duurzaam energiesysteem waarin energieopwekking alleen nog plaatsvindt uit duurzame bronnen;
- **landschappelijke transitie**, naar biodiversiteitsherstel en ruimte voor kwalitatief goede natuur;
- **water- en klimaattransitie**, naar een samenleving die klimaatverandering zoveel mogelijk tegengaat én zich erop voorbereidt.

Alleen wanneer deze transities goed van de grond komen en versnellen, houden we de wereld leefbaar, voor onze generatie en de generaties na ons. De medewerkers van de BMF dragen hier actief aan bij, door uitdagingen te signaleren en te agenderen en door te laten zien hoe het ook kan, zoals we bijvoorbeeld hebben gedaan [in de inspiratiegids: 'Zo kan het ook!'](#).

Het is belangrijk dat we de verschillende transities op een integrale manier aanpakken; ze dragen immers allemaal bij aan ons streven naar een natuurinclusieve samenleving. De transities hebben ook – in meer of mindere mate – impact op de ruimte in Brabant. Omdat deze ruimte schaars is, zullen belangen vaak vanuit verschillende transities afgewogen moeten worden. Als BMF willen we zorgen dat die belangenafweging zorgvuldig plaatsvindt, waarbij alle belangen worden meegewogen én koppelkansen worden benut. Zo werken we op een constructieve manier aan de **ruimtelijke transitie**, naar ruimtelijk beleid waarin alle maatschappelijke belangen op een zorgvuldige manier worden afgewogen.

2. Activiteiten

Een mooi en duurzaam Brabant; daar gaan we voor. Door duidelijke doelen te stellen en in te zetten op concrete resultaten vergroten we onze impact. Ons werk bestaat uit reguliere activiteiten (zie 2.1) en projectactiviteiten (zie 2.2). Met deze activiteiten dragen we bij aan de realisatie van onze eigen ambities én die van onze financiers (zie 2.3) en bereiken we onder meer de volgende impact (zie 2.4).

2.1 Reguliere activiteiten

In dit jaarverslag willen we u een goede indruk geven van onze inzet gedurende het jaar en de impact die we daarmee bereiken. Voor een greep uit ons werk per transitie verwijzen we graag naar [ons jaarbericht](#) ¹⁵. Naast activiteiten binnen de transities hebben medewerkers bij de BMF zich in 2024 beziggehouden met algemene activiteiten; daaronder vallen onder andere communicatieactiviteiten en de (juridische) ondersteuning van bij ons aangesloten organisaties.

Communicatie met belanghebbenden

De BMF heeft een communicatiestrategie. Hierin staat onder andere wie onze interne en externe stakeholders en communicatiedoelgroepen zijn en hoe we met hen communiceren.

Interne stakeholders:

- aangesloten organisaties, (lokale natuur- en milieuorganisaties)
- donateurs, supporters, periodiek schenkers
- (voormalig) bestuursleden, medewerkers, vrijwilligers, stagiairs
- de Natuur en Milieufederaties

Externe stakeholders:

- overheden: rijksoverheid, provincie, gemeenten, waterschappen
- politieke partijen
- maatschappelijke instellingen/belangenorganisaties (onder andere NB-partners, Groene 11)
- kennisinstellingen (onder andere HAS, WUR, Avans, GGD)
- bedrijven/brancheorganisaties (onder andere ZLTO, VNO-NCW)
- inwoners van Brabant

Onze belangrijkste communicatiemiddelen zijn: inbreng aan overlegtafels, persberichten, opiniestukken, website, social media (X, LinkedIn, Facebook en Instagram) e-mailnieuwsbrieven, cursussen, workshops en overige activiteiten, zienswijzen, rapporten en brieven, (juridische) procedures en het BMF Activiteitenfonds. Daarnaast brengen we af en toe publicaties fysiek uit, zoals flyers, om tijdens evenementen aan belangstellenden te kunnen uitreiken.

2.2 Projectactiviteiten

In 2024 heeft de BMF gewerkt aan de volgende projecten:

Project	Opdrachtgever	Aantal begrote uren	Aantal gerealiseerde uren
Brabants Bodem*	Ministerie van LVVN	588	422,5
Participatiecoalitie*	Natuur en Milieufederaties	394	405,75
Plan Boom	Natuur en Milieufederaties	46,25	41
Groene Bondgenoten	Natuur en Milieufederaties	13	6,75
Boer & Buur met Natuur*	Natuur en Milieufederaties	190	156,25
NP RES Natuurinclusief*	Natuur en Milieufederaties	128	100
Planet Proof	Natuur en Milieufederaties	6	6
DHZ Biodiversiteit en infiltratie: Inwoners aan Zet!*	Stichting Vrienden van Velt in Nederland	360	404
Buurtvoedselbossen*	Provincie Noord-Brabant	52	46,5
Follow-up Koepelplan voedselbossen*	Provincie Noord-Brabant	0	5
Inzet juridisch medewerker BMF	Natuur en Milieufederatie Utrecht	70	67

*Deze projecten lopen door in 2025.

2.3 Bijdrage aan ambities van onze financiers

Graag lichten we hieronder toe hoe de BMF, mede namens de bij ons aangesloten organisaties en andere natuurorganisaties, in 2024 een bijdrage heeft geleverd aan de ambities van onze vaste financiers: de provincie Noord-Brabant, de terreinbeherende organisaties (Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer) en de Nationale PostcodeLoterij. In bijlage 1 is de verantwoording van de gerealiseerde uren per financier opgenomen.

Provincie Noord-Brabant

Veel activiteiten uit 2023 zijn in 2024 voortgezet, waaronder:

- Onderhouden van contacten met onderwijsinstellingen, meewerken aan wetenschappelijke onderzoeken en begeleiden van studenten bij stages.
- Ondersteunen en stimuleren van boeren bij de omschakeling naar natuurinclusieve landbouw met een goed verdienmodel, behartigen van natuur- en milieubelangen in beleidsprocessen.
- Organiseren van activiteiten om het draagvlak voor grondgebonden, natuurinclusieve landbouw en biologische voedselconsumptie te versterken en informeren van overheden, achterban en stakeholders over relevante ontwikkelingen binnen de agrarische en voedseltransitie.

- Stimuleren van onze achterban en andere Brabanders om klimaatadaptieve maatregelen te nemen in de eigen omgeving.
- Ondersteunen van de achterban bij natuur- en milieuvraagstukken en ondernemen van activiteiten voor behoud van natuur, landschap en biodiversiteit, in het bijzonder zandpaden.
- Opstellen van informatiepakketten met betrekking tot groene aandachtspunten in de ruimtelijke ordening, toegespitst op de achterban en gemeenten, werven en begeleiden van geïnteresseerden uit onze achterban voor deelname in participatieprocessen van gemeenten en GGA's.
- Koppelen van lokale energiecoöperaties en achterbangroepen aan elkaar en aan grootschalige energieprojecten en verlenen van diensten aan lokale organisaties bij energievraagstukken, alsmede leveren van input aan overheden en andere stakeholders over energievraagstukken.
- Stimuleren van Brabanders om grondstoffen te hergebruiken en goederen te repareren als onderdeel van de circulaire transitie.
- Stimuleren van de ontwikkeling van circulaire ambachtscentra en delen van opgedane kennis met overheden.

Daarnaast zijn er nieuwe activiteiten opgepakt, gebaseerd op actuele en urgente ontwikkelingen en op het bestuursakkoord van de provincie. Enkele voorbeelden:

- Stimuleren van provincie, gemeenten en waterschappen om leefomgevingskwaliteit en verduurzaming prioriteit te geven en organiseren van activiteiten samen met partners, gericht op het bereiken van een gezonde leefomgeving en verbeterde leefomgevingskwaliteit.
- Stimuleren van beleidsmakers om aan de slag te gaan met circulaire economie in de eigen gemeente en te zoeken naar samenwerking met onderwijsinstellingen en overheden naar manieren om consumenten meer circulair te laten handelen.
- Stimuleren van de productie en gebruik van biobased bouwmaterialen en leveren van een bijdrage aan het versterken van circulaire ketens, zoals de keten rondom textiel en elektronica.

Met deze activiteiten leverden we een bijdrage aan de beleidskaders- en uitvoeringsprogramma's van de provincie, waaronder de beleidskaders Landbouw & Voedsel, Gezondheid, Milieu, Natuur, het Regionaal Bodem- en Waterplan, de Uitvoeringsagenda Circulair en natuurlijk de RES'en.

Terreinbeherende organisaties

De jaarlijkse bijdrage van de terreinbeherende organisaties hebben we gebruikt om verschillende activiteiten te financieren. De meeste uren werden besteed aan:

- Organiseren en ondersteunen van het periodieke natuurbeschermingsoverleg, waarin gezamenlijke dossiers en relevante actualiteiten worden besproken.
- Coördineren van de beleidsbeïnvloeding in gezamenlijke dossiers richting de provincie en het samen met terreinbeherende organisaties voeren van juridische procedures.
- Adviseren van de terreinbeherende organisaties op het gebied van strategisch (grond)waterbeleid, KRW-doelen, bij De Hoge Zandgronden en het Breed Bestuurlijk Grondwater Overleg.

Nationale Postcodeloterij

De jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcodeloterij hebben we gebruikt om verschillende activiteiten te financieren. De meeste uren werden besteed aan:

- Communicatieactiviteiten: Het redigeren en publiceren van blogs, communicatie op social media, de invoering van de nieuwe huisstijl, het behandelen van aanvragen voor het BMF Activiteitenfonds en de uitvoering van de Nacht van de Nacht campagne.
- Juridische activiteiten: Het adviseren van achterban, overheid, adviesbureaus en anderen om te komen tot betere plannen en vergunningen. Hieronder valt ook het voeren van juridische procedures als de natuur in het gedrang komt. We ondersteunen lokale natuur- en milieuorganisaties bij hun juridische activiteiten, geven advies en verzorgen trainingen.

2.4 Onze impact in 2024

Met alle reguliere en projectactiviteiten bereikten we in 2024 onder meer de volgende impact.

- 1 De BMF heeft dit jaar **11** nieuwe initiatieven helpen opstarten, zoals de samenwerking tussen bioboeren rondom Breda. Binnen het project Brabants Bodem startten we een onderzoek naar natuurlijke plaagdierbestrijding.

6 agrariërs hebben 1 hectare voedselbos aangeplant. In het kennisnetwerk voedselbossen gaan ze hun ervaringen delen met andere geïnteresseerden. Deze bossen kunnen bijdragen aan verbreding van de bedrijfsvoering van boeren, bijvoorbeeld in de overgangszones rondom natuur. De BMF coördineert dit project.

- 2 We hebben **11** bestaande initiatieven ondersteund naar verdere professionalisering. Zo hebben we het Buurtvoedselbossen Netwerk Brabant verder ontwikkeld, onder andere door het geven van twee workshops aan ambtenaren en het bieden van advies en hulp bij het opstellen van gemeentelijk beleid op het gebied van (buurt)voedselbossen. Via het Servicepunt Energie waren we inhoudelijk betrokken bij een aantal initiatieven voor grootschalige energie opwek.
- 3 We participeerden in **43** multi-stakeholdernetwerken¹, binnen de verschillende transitiegebieden waarbinnen de BMF werkzaam is. Bij **2** multi-stakeholdernetwerken waren we aanjager of initiatiefnemer, namelijk bij een klankbordgroep voor de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) en AgroNatuurWonen. In de multi-stakeholdernetwerken namen in totaal zo'n **630** vertegenwoordigers van organisaties deel.

¹ Een multi-stakeholder-netwerk is een leernetwerk of een samenwerkingsverband. Het betreft zowel formele als informele netwerken die structureel zijn, niet eenmalig. Hieraan nemen minimaal 3 onderscheidende partijen deel, zoals een federatie, de overheid (rijk, provincie of gemeente), een bedrijf, een lokale of regionale organisatie of een collega-organisatie.

De BMF neemt deel aan de COVM's van verschillende luchthavens in Brabant. In deze overleggen vertegenwoordigen we terreinbeheerders en aangesloten organisaties. We zorgen ervoor dat de stem van omwonenden en de natuur wordt gehoord en dat er rekening wordt gehouden met hun belangen. We zorgen daarmee ook voor een betere balans tussen overheden en burgers.

- 4 De BMF heeft dit jaar **29** adviezen gegeven aan lokale en regionale organisaties, inclusief terreinbeherende organisaties (TBO's). De meeste adviezen hadden betrekking op ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast gaven we **6** adviezen aan inwoners, bijvoorbeeld over het voorkomen van bomenkap.

We ondersteunden en adviseerden omwonenden en de gemeente bij het maken van afspraken met de initiatiefnemer van een nieuwe mestfabriek en de omgevingsdienst. Dit heeft geleid tot gerechtelijk bindende afspraken en een speciale klachten-procedure voor omwonenden.

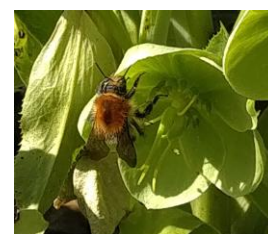
- 5 We werkten samen met **79** duurzame koploperbedrijven, waaronder Het Netwerk Goed Boeren. Samen met circulaire koplopers uit Tilburg organiseerden we een fietstocht om deelnemers kennis te laten maken met deze circulaire initiatieven en bedrijven.

Het Netwerk Goed Boeren is ruim 11 jaar geleden opgericht door de BMF en geldt tegenwoordig als hét natuurinclusieve boeren netwerk in Brabant. Via studieclubs en bedrijfsbezoeken verspreiden we kennis over duurzaam boeren in Brabant. Bovendien wordt het Netwerk erkend als vertegenwoordiging van de groene boeren in Brabant en regelmatig gehoord als partner bij beleidsvorming. Zo is het een volwaardige alternatieve gesprekspartner voor traditionele boerenorganisaties in de regio.

- 6 We leverden input bij **23** beleidsontwikkelingstrajecten in het afgelopen jaar, binnen verschillende thema's van de provincie. Bij tenminste **4** beleidstrajecten leidde onze input tot impact: zo komt er mede op aandringen van de BMF intrekingsbeleid voor latente stikstofruimte en een actieplan voor chemische bestrijdingsmiddelen.

We hebben veel druk gezet op reductie van bestrijdingsmiddelen. Mede als gevolg daarvan is er een actieplan bestrijdingsmiddelen in de maak. Ook richten we ons al jaren op een verbod op die middelen en kunstmest rondom natuur, gevoelige waterlopen en woonkernen. De eerste stap is nu gezet: een geheel verbod op middelengebruik en kunstmest op provinciegronden rondom Natura 2000-gebieden.

- 7 In 2024 organiseerde de BMF **74** fysieke en **10** online kennisbijeenkomsten, cursussen, lezingen en excursies, waaronder de Masterclass Duurzame Energietransitie, de trainingen

Energieboswachter en Vergroen je buurt, de Basiscursus Voedselbossen en de Masterclass Financiering Voedselbossen, workshops over beleid (buurt)voedselbossen, werkmiddagen over natuurgerelateerde thema's, een waterwandeling, een lezing over de hermelijn en de BMF-lezing over rechten voor de natuur. Daarnaast organiseerden we samen met het Netwerk Goed Boeren werkbezoeken, bijeenkomsten en een symposium in het kader van hun 10-jarig bestaan. In totaal waren er **2.761** deelnemers bij deze evenementen en bijeenkomsten.

De juridische workshop afval en circulariteit gaf aan gemeente-ambtenaren inzicht in de juridische aspecten en handelingsperspectief met betrekking tot circulaire ambachtscentra en milieustraten.

- 8 In 2024 heeft de BMF **50** zienswijzen en/of beroepen ingebracht bij beleidsontwikkeltrajecten en besluiten, waaronder diverse provinciale beleidskaders en ruimtelijke ontwikkelingen binnen gemeenten. In veel gevallen trokken we hierin samen op met één of meer aangesloten organisaties en/of terreinbeherende organisaties.

We lieten van ons horen in provinciale beleidstrajecten, zoals de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS) en landelijke trajecten, waaronder de Delta Rhine Corridor en het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie.

- 9 De BMF vertegenwoordigde **115** aangesloten organisaties in 2024 bij (beleids)overleggen, bijvoorbeeld in het kader van het grondwaterbeleid, het natuurontwikkelingsbeleid en de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof. Bij de Regionale Energiestrategieën (RES'en) vertegenwoordigen we, naast de aangesloten organisaties, ook de terreinbeherende organisaties en (indirect) de lokale energiecoöperaties.

Mede door de inzet van de BMF zijn verschillende maatschappelijke organisaties toegetreden tot de Energietafel van de RES Noordoost Brabant. Aan dit bestuurlijke overleg nemen alle gemeenten in die regio deel. Gezamenlijk dragen de deelnemers de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de resultaten en voortgang in deze RES.

- 10 Bij **21** projecten was de BMF initiatiefnemer, aanjager of katalysator, soms in combinatie met een uitvoerende rol. Zo hebben we een project geïnitieerd waarin meubels worden opgeknapt op de praktijkschool van Breda en startten we samen met partners het project Inwoners aan Zet. Bij **10** projecten nam de BMF deel in de uitvoering, waaronder Nacht van de Nacht, de organisatie van een biologische groentenbox voor inwoners van Breda en de jaarlijkse Kringlogo wedstrijd.

We organiseerden een dichtwedstrijd om aandacht te vragen voor de stem van de natuur. Dat inspireerden tientallen Brabanders om in de pen te klimmen en hun gedicht in te sturen. De schrijver van het mooiste gedicht werd beloond met de titel Natuurdichter van Brabant.

Nog meer voorbeelden van de impact die we realiseerden in 2024:

- Het onderwerp 'natuurinclusiviteit bij grootschalige energie opwek' staat op de agenda bij een aanzienlijk deel van de Brabantse gemeentes.
- Door onze inzet wordt de BMF gezien als belangrijkste samenwerkingspartner voor de provincie in de Uitvoeringsagenda Milieu, samen met de GGD.
- 6 agrariërs plantten voedselbossen aan op hun eigen gronden als onderdeel van de bedrijfsvoering en gaan hun ervaringen met een breder netwerk delen.
- In project Inwoners aan Zet zien provincie, 2 waterschappen en tot nu toe 7 gemeenten BMF als centrale partner om hun bewoners actief te krijgen op het gebied van waterinfiltratie en biodiversiteit.
- Met onze blogs, BMF-lezing, opinieartikelen, zandpadenverkiezing en de dichtwedstrijd hebben we veel Brabanders bereikt met onze boodschap en aandacht gevraagd voor natuur en milieu.
- Door de succesvolle inzet van externe experts hebben we onze inbreng bij onder andere de provincie en gemeenten in beleidsvorming én -uitvoering kunnen versterken.
- De BMF zorgde voor een kanteling in de jurisprudentie over intern salderen met natuurvergunningen. Het wettelijk toetsingskader voor vergunningverlening is hierdoor aanzienlijk aangescherpt.
- De BMF zorgde voor een paradigmashift ten aanzien van het gebruik van grondwater voor drinkwater in Brabant, door inzet van diverse instrumenten.

Meer impact dankzij de Postcode Loterij

Foto: blije gezichten bij de bekendmaking dat de Postcode Loterij onze meerjarige bijdrage heeft verhoogd

De Natuur en Milieufederaties mogen al meer dan 25 jaar rekenen op de steun van de Nationale Postcode Loterij. De meerjarige bijdrage is nu ook nog eens verhoogd naar 2,5 miljoen! Hiermee kunnen wij samen met de ruim 1.300 lokale initiatieven nog meer werk verzetten voor mooie en duurzame provincies. De impact die we hiermee realiseren, was niet mogelijk geweest zonder deze hulp. Wij zijn de Postcode Loterij en alle deelnemers dan ook heel dankbaar voor hun bijdrage.

Annie van de Pas, directeur van de Natuur en Milieufederaties: "De bijdrage van de Loterij is een vast fundament voor de realisatie van vele mooie lokale projecten in de 12 provincies en zorgt ook voor een belangrijke impuls voor landelijke projecten zoals 'Boer en Buur met Natuur' en 'Energietuinen'. Het is immens goed nieuws dat we nu met de extra bijdrage nog meer impact kunnen maken in Nederland. Deelnemers van de Postcode Loterij: bedankt!"

Extra schenkingen

Naast de meerjarige bijdrage kunnen we een beroep doen op een extra schenking van de loterij voor bijzondere projecten, zodat we belangrijke stappen kunnen maken richting een klimaatbestendige, natuurinclusieve en circulaire samenleving. De projecten [Natuurkracht](#) en [Energietuinen](#) zijn hier voorbeelden van. Projecten die we zonder deze extra bijdrage niet hadden kunnen uitvoeren. Een nieuw project dat we konden starten met hulp van de loterij is [Boer&Buur met Natuur](#). In iedere provincie ondersteunen we twee coalities, die groene boeren en actieve burens bij elkaar brengen. Door dit netwerk krachtig bij te staan, werken we aan meer biodiversiteit, een beter klimaat, circulair grondstofgebruik en gezonde & diervriendelijke voeding. Oftewel: een toekomstbestendige landbouw.

3 Organisatie & Bedrijfsvoering

3.1 Organisatie

Doel

De doelstelling van de Stichting Brabantse Milieufederatie, zoals vastgelegd in de statuten, omvat het bevorderen van een duurzame ontwikkeling tussen de mens en zijn omgeving, met daarbij een speciale zorg voor de natuur, het landschap en het milieu in de provincie Noord-Brabant. De stichting streeft dit doel na, onafhankelijk van enige politieke, levensbeschouwelijke of maatschappelijke overtuiging.

Stichtingsvermogen

De Brabantse Milieufederatie zet zich in voor maatschappelijke doelen en heeft geen winstoogmerk. Het vermogen van de stichting wordt gevormd door:

- het stichtingskapitaal;
- het Casimirfonds;
- subsidies, donaties, schenkingen, erfstellingen en legaten;
- bijdragen aangesloten groepen;
- alle andere verkrijgingen en baten.

Financieel beheer en controle

De financiële administratie werd in 2024 gedeeltelijk in eigen beheer uitgevoerd en gedeeltelijk door Gosens Accountancy en Administraties. De salarisadministratie was in 2024 uitbesteed aan Dijksterhuis Accountants- en Adviesbureau. De accountantscontrole is uitgevoerd door WITH Accountants B.V. De controleverklaring is in dit jaarverslag opgenomen.

CBF-keurmerk en ANBI-erkenning

De BMF heeft sinds 1 januari 2005 het CBF-keurmerk voor goede doelen en vanaf 1 januari 2016 de Erkenning. In 2016 is een periodieke (driejaarlijkse) toets gestart en is op verzoek de BMF beoordeeld als Fondsenwervende instelling. In 2022 heeft een hertoetsing plaatsgevonden, waarbij het CBF heeft besloten om de Erkenning te continueren.

De BMF is door de belastingdienst aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling, ANBI. Dat houdt in dat een gift aan ons aftrekbaar is van het belastbaar inkomen. Maar het mes snijdt aan twee kanten: wij hoeven over een gift ook geen belasting te betalen. Daardoor komen giften aan de BMF geheel ten goede aan ons werk.

3.2 Bestuursmodel

Sinds 30 november 2022 ziet het bestuursmodel van de BMF er als volgt uit:

- Er is een Vergadering van Aangesloten Organisaties, bestaande uit vertegenwoordigers van de aangesloten organisaties, die belast is met het benoemen, schorsen en ontslaan van leden van de Raad van Toezicht.

- Er is een Raad van Toezicht, bestaande uit bij voorkeur vijf leden, die belast is met het toezicht houden op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken in de stichting en de met haar verbonden organisaties.
- Er is een bestuurder (tevens directeur), die belast is met het besturen van de stichting.

Aangesloten organisaties

De BMF kent [aangesloten organisaties](#). Zij betalen jaarlijks een vergoeding aan de BMF. De aangesloten organisaties hebben het recht op ondersteuning van de BMF (ter beoordeling door de bestuurder), recht om alle onderwerpen die passen binnen de doelstelling van de stichting met de bestuurder te bespreken en recht op inzage in het beleidsplan, het jaarplan en het jaarverslag. Eind 2024 waren er 115 aangesloten organisaties.

Begunstigers

De BMF kent ook begunstigers. Dat zijn personen of organisaties die de BMF ondersteunen, zonder tegenprestatie en zonder verdere rechten en verplichtingen. Hiervoor is gekozen om het karakter van een federatie van organisaties te benadrukken. Begunstigers moeten zich melden bij en geaccepteerd worden door de bestuurder.

Nevenfuncties per 31 december 2024

Henk Leenders, voorzitter Raad van Toezicht (*Breda*)

- reisleader bij Senior by Experience Travel
- medewerker algemene dienstverlening bij Slachtofferhulp Nederland
- consultant bij Smart Links

Angelique Heijnen, lid Raad van Toezicht (*Tilburg*)

- directeur Personeel & Organisatie bij de Rotterdamse Elektrische Tram N.V. (RET)
- eigenaar Everyone-inc (veranderkundig adviesbureau)
- mentor bij Duo for a Job
- schrijver bij Meditaties-voor-kinderen

Twan Tiebosch, lid Raad van Toezicht (*Boxtel*)

- directeur/eigenaar van Esplanada Advies BV
- bestuurslid stichting Landschap Het Groene Woud

Martin de Wolf, lid Raad van Toezicht (*Tilburg*)

- directeur Fontys Educatie bij Fontys
- freelance auteur bij Uitgeverij Malmberg, Garant Uitgevers, Uitgeverij Noordhoff

Femke Dingemans, directeur-bestuurder Stichting Brabantse Milieufederatie (*Moergestel*)

- lid Regiobestuur Water Natuurlijk Noord-Brabant

Misha Mouwen, adjunct-directeur en senior medewerker duurzaam waterbeheer en klimaatadaptatie Stichting Brabantse Milieufederatie (*Den Dungen*)

- bestuurslid buurtvereniging Litserstraat, Den Dungen

Functioneren Raad van Toezicht

In 2024 is vijf keer vergaderd door de Raad van Toezicht (RvT), waarvan een keer op een externe locatie waar een aangesloten organisatie van de BMF gevestigd is. Aan de leden van de Raad van Toezicht wordt geen beloning toegekend; onkosten kunnen wel worden vergoed.

Rooster van aftreden RvT leden

Eind december 2024 heeft RvT-lid Robin Litjens de Raad van Toezicht tussentijds verlaten. De raad heeft besloten om de ontstane vacature voorlopig niet in te vullen. Het nieuwe rooster van aftreden wordt daarmee als volgt:

Naam	Functie	Benoeming	2024	2025	2026	2027
Dhr. H.J.M. Leenders	Voorzitter RvT	16-04-2024			X	
Mevr. A.M.G. Heijnen	Lid RvT	16-04-2024				X
Dhr. A.H.L.M. Tiebosch	Lid RvT	30-11-2022	X*			X
Dhr. M.J.M. de Wolf	Lid RvT	30-11-2022	X*		X	

*Herbenoeming per 30-11-2024.

3.3 Bedrijfsvoering

In 2024 heeft de directie een adviesaanvraag opgesteld over de ontwikkeling van de organisatie. Deze adviesaanvraag is voor advies voorgelegd aan de werknemersvertegenwoordiging (WNV) en ter informatie aan het team en de RvT van de BMF. Na ontvangst van het positieve advies zijn in de organisatie de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- De functie van adjunct-directeur is vervallen.
- Er zijn drie nieuwe functies geïntroduceerd:
 - hoofd interne bedrijfsvoering (0,67 fte/24 uur per week): deze functionaris krijgt de verantwoordelijkheid voor alle zogenaamde PIOFACH-taken: personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting. Binnen de functie ligt de nadruk op HR-taken (functioneren van medewerkers en teamontwikkeling) en financiën (gezonde financiële organisatie).
 - bestuurlijk vertegenwoordiger en senior transitieadviseur op de water- & klimaattransitie.
 - communicatieadviseur (ter vervanging van de huidige functie van communicatiemedewerker).
- Alle medewerkers krijgen dezelfde direct leidinggevende (het hoofd interne bedrijfsvoering), met uitzondering van het hoofd interne bedrijfsvoering zelf. Die functionaris wordt door de directeur-bestuurder aangestuurd (zie organogram).

Het laatste kwartaal van 2024 is gebruikt voor overdracht van taken tussen verschillende medewerkers die bij deze reorganisatie zijn betrokken.

Beloning medewerkers BMF

De salarissen van de medewerkers in dienst van de BMF zijn gebaseerd op de salarisschalen die gelden voor de ambtenaren van de provincie Noord-Brabant. De vakantietoeslag bedraagt 8% en

de eindejaarsuitkering 4%, mits het financiële resultaat dit toelaat. Over het jaar 2024 is een eindejaarsuitkering uitgekeerd.

Bij de bepaling van het beloningsbeleid en de vaststelling van de beloning van de directeur-bestuurder en de adjunct-directeur (de functie is vervallen per 1 januari 2025) volgt de BMF de [‘Regeling beloning directeuren van Goede Doelen’](#) van Goede Doelen Nederland. Deze regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De voorzitter toetste namens de Raad van Toezicht de weging van de situatie bij de BMF in mei 2025. De Basis Score voor Directiefuncties bedroeg in 2024 395 (2023: 405) punten, wat leidt tot een maximaal jaarinkomen voor de directeur-bestuurder van € 115.922,- en adjunct-directeur van € 102.546,- (op jaarbasis bij een fte).

De voor de toetsing gehanteerde jaarinkomens bedroegen in 2024 (op jaarbasis bij een fte):

- directeur-bestuurder € 104.142,-
- adjunct-directeur € 84.209,-

Deze jaarinkomens zijn inclusief vakantiegeld, belaste vergoedingen en pensioenpremie. De daadwerkelijke beloningen bleven binnen het geldende maxima. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen (conform de Wet Normering van Topinkomens).

Teamontwikkelingen

De gemiddelde personeelsbezetting bij de BMF in 2024 was 9,0 fte. Er werkten tien medewerkers en een vaste vrijwilliger. De BMF maakt gebruik van een ‘flexibele schil’, bestaande uit zzp’ers. Zij worden ingehuurd voor de uitvoering van specifieke projecten, ondersteuning bij de bedrijfsvoering en opvang bij capaciteitsproblemen, bijvoorbeeld als gevolg van onverwachte uitval van eigen medewerkers. Het gemiddeld ziekteverzuim lag in 2024 op 3,5% (2023: 8,1%).

De BMF sluit met vrijwilligers een vrijwilligersovereenkomst af en zij kunnen een vrijwilligersvergoeding ontvangen. In 2024 hebben twee ‘Sprinters’ een opdracht bij de BMF uitgevoerd in het kader van een Maatschappelijke Diensttijd Project van de Nationale Jeugdraad en CNV Jongeren. In samenwerking met enkele aangesloten organisaties ontwikkelden zij een campagne over alternatieven voor vliegreizen die in 2025 voor de zomer uitgerold zal worden.’

Samenwerking met onderwijs- en kennisinstellingen

De BMF werkt actief samen met verschillende onderwijsinstellingen. Zo geven we jaarlijks een gastles op de HAS, als onderdeel van de opleiding Tuinbouw en Akkerbouw. Daarnaast begeleiden we ieder jaar stagiairs van verschillende opleidingen. In 2024 heeft een hbo-student voor de BMF een opdracht uitgevoerd binnen de landschappelijke transitie. Voor stagiairs sluit een onderwijsinstelling met de BMF een stageovereenkomst af. Stagiairs ontvangen een maandelijkse stagevergoeding.

Sinds 2021 heeft de BMF, namens de Natuur en Milieufederaties, zitting in de stuurgroep van het project Bemest op z’n Best, dat wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. De Wageningen University & Research coördineert dit project dat zich richt op technische innovaties die de ammoniakemissie bij mesttoediening halveren.

3.4 Duurzame bedrijfsvoering

De BMF wil het goede voorbeeld geven. Dat doen wij onder meer op het gebied van inkoop en bankieren: we kopen duurzaam in voor kantoorpapier (FSC), koffie en thee (biologisch en fairtrade) en schoonmaak (biologisch afbreekbare producten). Voor (externe) bijeenkomsten streven we naar regionale, vegetarische/veganistische en biologische catering. Medewerkers reizen zoveel mogelijk met het openbaar vervoer. Verder vinden bijeenkomsten zo mogelijk online plaats zodat medewerkers niet hoeven te reizen en werken medewerkers voor een deel thuis. De BMF bankiert daarnaast grotendeels bij Triodos Bank en ASN Bank.

Om verdere stappen te zetten is in aanvulling op het bovenstaande de BMF eind 2023 gestart met de ambitie om in bredere zin haar bedrijfsvoering te verduurzamen, geïnspireerd op de CSRD-methodiek (Corporate Sustainability Reporting Directive). Volgens deze methodiek dient onder meer verslaglegging plaats te vinden van de impact van een organisatie op milieu-, HR- en sociale aspecten. Om voor de hand liggende redenen heeft de BMF er in eerste instantie voor gekozen om de focus te leggen op milieuaspecten.

Het principe van de 'dubbele materialiteit' is een grondbeginsel van de CSRD-methodiek. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in 2 dimensies:

- Inside-out: de impact van BMF-activiteiten op de samenleving en het milieu.
- Outside-in: de impact van niet-financiële factoren op de prestaties en risico's van de BMF.

Om tot een gefundeerde materialiteitsbeoordeling te komen moeten zeven stappen doorlopen worden: van het identificeren en betrekken van belanghebbenden en het beoordelen van impacts tot en met de vertaling naar strategische implicaties. Omdat de BMF een kleine organisatie is, maar in verhouding een groot aantal verschillende belanghebbenden heeft, vraagt het veel van de BMF om zorgvuldig uitvoering te geven aan deze zeven stappen. Gestart in 2023, zal de BMF echter wel de komende jaren haar bedrijfsvoering verder verduurzamen in de geest van de CSRD, een methodiek die in haar volle omvang bedoeld is voor corporate organisaties.

3.5 Integriteitsbeleid en klachtenbeleid

Integriteitsbeleid

De BMF heeft een integriteitsbeleid ([zie website BMF](#)). Dit beleid bestaat uit vier onderdelen: het Integriteitsbeleid en een drietal gedragscodes. De BMF heeft een intern vertrouwenspersoon, zijnde een lid van de Raad van Toezicht. Daarnaast is de BMF sinds 2020 samen met andere natuur- en milieufederaties aangesloten bij een externe organisatie met vertrouwenspersonen, de Merlijn Groep. Uit de jaarlijkse rapportage van deze vertrouwenspersoon blijkt dat er in 2024 geen meldingen betreffende ongewenste omgangsvormen zijn gedaan.

In het eerste kwartaal van 2024 werd een teambijeenkomst gehouden over het onderwerp 'integriteitsbeleid bij de BMF', waarbij aan de hand van stellingen, vragen en dilemma's verschillende aspecten van het integriteitsbeleid aan de orde zijn gekomen. Het is de intentie om dit minimaal eenmaal per jaar op deze wijze te herhalen. Daarnaast komt het onderwerp integriteit aan de orde tijdens periodieke voortgangsgesprekken. De Raad van Toezicht heeft

jaarlijks een gesprek met de werknemersvertegenwoordiging (WNV). Dan komt het onderwerp integriteit ook aan de orde, naast het algemeen functioneren van de organisatie en het functioneren van de directeur-bestuurder.

Klachtenbeleid

De BMF heeft een klachtenprocedure ([zie website BMF](#)) . Er wordt een geanonimiseerde samenvatting gemaakt van iedere geregistreerde klacht en deze wordt bewaard in het digitale klachtenregister. Eenmaal per jaar worden de binnengekomen klachten geagendeerd tijdens een vergadering van het bestuur. Er zijn in 2024 geen klachten geregistreerd in het klachtenregister.

4. Planning & Control

4.1 Risicomanagement

De BMF streeft ernaar om risico's die gerelateerd zijn aan de bedrijfsvoering in brede zin zo goed mogelijk te herkennen en beheersen. De Richtlijn 650 (jaarverslaggeving) en de eisen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) gelden hierbij als uitgangspunt. Risicomanagement maakt bij de BMF inmiddels een vast onderdeel uit van de Planning & Control cyclus, zodat de belangrijkste risico's jaarlijks opnieuw worden geïnventariseerd en waar mogelijk worden gemitigeerd. In 2024 waren dit de belangrijkste risico's:

Toegevoegde waarde van de BMF (financieel risico, reputatierisico)

Een verslechterde relatie of onvoldoende kunnen aantonen van onze meerwaarde op ambtelijk of bestuurlijk niveau en/of bij maatschappelijke partners kan leiden tot een geheel of gedeeltelijk verlies van bestaande subsidies of projectfinancieringen en tot verlies van positie en invloed op het bereiken van de doelen van de BMF.

Beheersmaatregelen:

- Investeren in contacten met Statenleden, Gedeputeerden en ambtenaren van de provincie en een goede samenwerking op ambtelijk en bestuurlijk niveau met de terreinbeheerders.
- Goed in externe communicatie blijven uitdragen waarin de BMF uniek is en zich onderscheidt.
- Doorontwikkelen van onze positie in het maatschappelijk middenveld in Brabant.

Continuïteit van het team op de langere termijn (operationeel risico)

De continuïteit van het team op de langere termijn staat onder druk. Als de BMF er onvoldoende in slaagt om een aantrekkelijke en professionele werkgever te zijn, kiezen medewerkers er mogelijk voor om te vertrekken. Daardoor verdwijnt er kennis en ervaring en komt de continuïteit van de organisatie mogelijk zelfs in gevaar.

Beheersmaatregelen:

- Ruimte bieden aan training en/of coaching voor persoonlijke ontwikkeling voor medewerkers die daar behoefte aan hebben.
- Inventariseren welke arbeidsvoorwaarden van invloed zijn op de verblijfsduur van medewerkers en kijken of we hier verbeteringen in kunnen aanbrengen.
- Aandacht besteden aan werkomstandigheden van de medewerkers, zowel op het gebied van ergonomie (fysieke gezondheid) als werkomstandigheden (mentale gezondheid).

4.2 Toekomst

De huidige [meerjarenstrategie 2021-2025](#) ⁵ geeft richting aan de activiteiten van de BMF. Het jaar 2025 is het laatste jaar van deze planperiode. Dit jaar staat in het teken van het bestendigen van hetgeen dat is bereikt, versnellen en intensiveren waar dat kan én nodig is en tot slot minder energie steken in activiteiten die niet leiden tot de gewenste impact. Zo brengen we focus aan in onze activiteiten en streven we ernaar om zoveel mogelijk van onze impactdoelen te realiseren.

4.3 Begroting

	Begroting 2025
BATEN	
Particulieren	€ 12.700
Bedrijven	€ 0
Subsidies en overheden	€ 599.955
Verbonden organisaties zonder winststreven	€ 190.340
Andere organisaties zonder winststreven	€ 75.395
Tegenprestatie levering producten/diensten	€ 20.000
Acquisitieopgave	€ 137.072
Totale baten	€ 1.035.462
LASTEN	
Te besteden aan doelstellingen	
Natuur en landschap	€ 119.968
Water en klimaat	€ 69.641
Duurzame landbouw & Voedselproductie	€ 137.583
Duurzame energie	€ 89.024
Circulaire economie	€ 54.407
Communicatie en achterban	€ 189.927
Totaal	€ 660.551
Wervingskosten	€ 0
% van som van de geworden baten	0%
Kosten Beheer & Administratie	€ 353.647
	34,87%
Totale lasten	€ 1.014.198
Resultaat	€ 21.264
Resultaatbestemming	
Continuïteitsreserve	€ 7.772
Egalisatiereserve subsidies	€ 10.291
Bestemmingsreserves	€ 3.200
Bestemmingsfondsen	€ 0

2 | Jaarrekening

5. Jaarrekening 2024

5.1 Balans

		Balans	
ACTIVA		31-12-2024	31-12-2023
Materiële vaste activa			
	€ 1.698		€ 5.478
Benodigd voor de bedrijfsvoering			
Direct in gebruik voor doelstelling	€ 0		€ 0
		€ 1.698	€ 5.478
Financiële vaste activa			
Waarborgsom		€ 7.223	€ 7.223
Vlottende activa			
Vorderingen	€ 68.155		€ 17.758
Overige overlopende activa	€ 52.163		€ 45.632
		€ 120.318	€ 63.390
Liquide middelen		€ 833.463	€ 649.225
Totaal		€ 962.702	€ 725.316

PASSIVA		31-12-2024	31-12-2023
Reserves			
Stichtingskapitaal	€ 45		€ 45
Continuïteitsreserve	€ 319.176		€ 339.762
Egalisatiereserve provincie	€ 25.440		€ 63.393
Bestemmingsreserves	€ 13.740		€ 27.078
		€ 358.401	€ 430.278
Fondsen			
Casimirfonds	€ 3.660		€ 3.660
Fonds juridische procedures	€ 15.610		€ 19.248
		€ 19.270	€ 22.908
Totaal Reserves en fondsen		€ 377.671	€ 453.186

Kortlopende schulden			
Crediteuren	€ 26.078	€ 45.341	
Overige lopende passiva	€ 558.953	€ 226.789	
		€ 585.031	€ 272.130
Totaal		€ 962.702	€ 725.316

5.2 Staat van Baten en Lasten over 2024

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
BATEN			
Baten van particulieren	€ 15.583	€ 12.700	€ 15.810
Baten van bedrijven	€ 0	€ 0	€ 0
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	€ 242.098	€ 251.542	€ 188.699
Baten van subsidies en overheden	€ 571.914	€ 598.245	€ 628.017
Baten van andere organisaties zonder winststreven	€ 68.629	€ 69.954	€ 81.697
Som van de geworven baten	€ 898.224	€ 932.441	€ 914.223
Baten als tegenprestatie voor de levering producten/diensten	€ 10.960	€ 20.000	€ 16.672
Overige baten		€ 105.203	
TOTAAL BATEN	€ 909.184	€ 1.057.644	€ 930.895
LASTEN			
Natuur & landschap	€ 154.228	€ 112.337	€ 183.550
Water & klimaat	€ 113.445	€ 69.364	€ 73.443
Duurzame Landbouw & Voedselproductie	€ 161.999	€ 114.460	€ 198.775
Duurzame energie	€ 96.333	€ 70.981	€ 75.939
Circulaire economie	€ 49.243	€ 43.883	€ 66.818
Communicatie en achterbanactiviteiten	€ 202.881	€ 142.064	€ 185.027
Totaal besteed aan doelstellingen	€ 778.129	€ 553.088	€ 783.553
Wervingskosten	€ 0	€ 0	€ 0

Kosten beheer en administratie	€ 206.570	€ 457.941	€ 152.062
Som van de lasten	€ 984.699	€ 1.011.029	€ 935.615
Saldo voor financiële baten en lasten	€ -75.515	€ 46.615	€ -4.720
Saldo financiële baten en lasten		€ 0	€ 0
Saldo van baten en lasten	€ -75.515	€ 46.615	€ -4.720
Bestemming saldo van baten en lasten			
Toevoeging/onttrekking van:			
Continuïteitsreserve	€ 2.129	€ 46.615	€ 44.750
Egalisatiereserves	€ -60.668		€ -26.092
Bestemmingsreserves	€ -13.338	€ 0	€ -11.301
Bestemmingsfondsen	€ -3.638	€ 0	€ -12.077
	€ -75.515	€ 46.615	€ -4.720

De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van Goede Doelen Nederland.

Het verschil van € 122.130,- tussen de begroting en het gerealiseerde resultaat in 2024 wordt hierna op hoofdlijnen toegelicht. Zowel de baten als de lasten waren lager dan begroot.

5.2.1 Baten

Nationale Postcodeloterij

De baten afkomstig van de Nationale Postcodeloterij (een verbonden organisatie zonder winst-oogmerk) bestaan uit twee delen: een jaarlijks bedrag aan vrij besteedbaar geld en bijdragen aan projecten van de gezamenlijke Natuur en Milieufederaties (NMF's), die (mede) met hulp van de Nationale Postcode Loterij tot stand zijn gekomen. Vanuit de BMF namen we actief deel aan enkele projecten van de NMF's, waardoor we € 121.016,- ontvingen (begroot: € 133.542,-). Door tijdelijke onderbezetting binnen de BMF konden helaas niet alle beoogde uren gerealiseerd worden.

Provincie Noord-Brabant

In 2024 zijn alle 4.778 uren gerealiseerd die met de provincie Noord-Brabant waren afgesproken en waarvoor we subsidie ontvingen (€ 486.232,-). Daarbovenop hebben we in 2024 422,45 uur extra gerealiseerd met activiteiten uit het jaarplan. Die uren zijn vanuit de egalisatiereserve gefinancierd. In plaats van nieuwe activiteiten te acquireren, hebben we er dus voor gekozen om middels overperformance een deel van de begrote acquisitieopgave voor 2024 te realiseren.

In juni 2022 heeft de BMF met de provincie afgesproken om in de jaren 2022 t/m 2024 zoveel mogelijk van de reeds gefinancierde maar nog niet gerealiseerde uren in te lopen. In 2024 zijn er nog 197,5 uur ingelopen. Daarmee is de uitvoering van het inloopplan afgerond. Ook deze inloopuren zijn vanuit de egaliseringsreserve gefinancierd.

5.2.2 Lasten

Personeelskosten

De salariskosten en daarmee samenhangende kosten waren hoger dan begroot, als gevolg van CAO-verhogingen die deels met terugwerkende kracht moesten worden verwerkt in de salarissen.

Projectkosten

De directe projectkosten betreft inhuur van externe medewerkers voor activiteiten die de BMF niet zelf kan verrichten. In 2024 had die inzet betrekking op een drietal projecten. Deze externen hebben meer uren kunnen realiseren voor de betreffende projecten, dan oorspronkelijk was begroot. De inhuur van de betreffende medewerkers werd vanuit projectinkomsten gefinancierd.

5.3 Financiële reserves

Continuïteitsreserve

Er is sprake van een negatief saldo van baten en lasten van € -75.515,-. Omdat de onttrekking aan de egaliseringsreserve grotendeels een operationele grondslag heeft, is er sprake van een werkelijk resultaat van € 4.576,- (met inbegrip van de eindejaarsuitkering). De eindejaars-gratificatie van 4% wordt daarom uitgekeerd aan de medewerkers. Er is in 2024 € 13.338,- onttrokken aan de bestemmingsreserves. Naast de onttrekking aan de egaliseringsreserve op grond van de extra uren plus de inloopuren voor de provincie ter grootte van € -63.115,- wordt ook nog € 2.447,- toegevoegd als deel van de resultaatbestemming van het werkelijk resultaat. Het overige deel (€ 2.129,-) wordt aan de continuïteitsreserve toegevoegd. Verder heeft een correctie van egaliserings- en continuïteitsreserves in 2023 plaatsgevonden (€ 22.715,-), op aangeven van de provincie. De stand van de continuïteitsreserve komt daarmee per 31-12-2024 uit op € 319.176,- (2023: € 339.762).

Egaliseringsreserve

Om financiële tegenvallers in de toekomst te kunnen opvangen, is in 2019 en 2020 de egaliseringsreserve gevuld met 10% van het verstrekte provinciaal subsidiebedrag voor het betreffende boekjaar. Daarbij bleek dat de BMF de regels rondom de egaliseringsreserve verkeerd had geïnterpreteerd. Hierdoor is een terugbetalingsverplichting ontstaan aan de provincie. Met de provincie is afgesproken dat de egaliseringsreserve op 31-12-2024 niet meer zal bedragen dan 10% van het subsidiebedrag in het desbetreffende boekjaar. De stand van de egaliseringsreserve per ultimo 2024 bedroeg € 25.440,-; daarmee is voldaan aan de afspraak met de provincie.

Reserve financiering activa bedrijfsvoering

De meeste laptops die binnen de BMF in gebruik zijn, dateren van medio 2019. In 2023 zou worden gestart met het gefaseerd vervangen van laptops die minder goed functioneren. De meeste laptops presteren op dit moment echter nog voldoende; daarom hebben we besloten om niet eerder dan in 2025 te starten met het (gefaseerd) vervangen van laptops.

5.3.1 Bestemmingsreserves

De BMF heeft de volgende bestemmingsreserves: herhuisvesting, professionalisering project/urenadministratie en burgerinitiatief.

Herhuisvesting

Gedurende een periode van maximaal vijf jaar betaalt de BMF jaarlijks een bedrag van € 3.200,- aan het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) in Den Bosch voor de bewerking van ons archief; daarna zijn alle kosten voor het beheer van het BMF-archief voor rekening van het BHIC.

Professionalisering project/urenadministratie

In 2022 is de BMF gestart met het inhuren van een financieel adviseur (voor acht uur per maand) voor de professionalisering van de financiële (project)administratie en het inrichten van de SharePoint-omgeving. Er zijn inmiddels stappen gezet, die ertoe leiden dat zowel het financieel inzicht gedurende een jaar als de verantwoording achteraf beter en sneller verloopt. Met de aanstelling van het hoofd bedrijfsvoering wordt de inzet van de financieel adviseur afgebouwd.

Burgerinitiatief

In 2024 is er € 1.000,- uitgekeerd aan projecten die een aanvraag hebben ingediend bij het BMF Activiteitenfonds:

Er is in 2024 een project uit 2022 afgerond:

- IVN Bernheze: Natuurgidsenopleiding NOB

Er is in 2024 een project gestart en afgerond:

- Stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (sVLU): Herstel landschap Wijstgronden de Hoge Burcht

Er is in 2024 een project gestart:

- Stichting Schaapskooi Schijndel: Aanleg natuurvriendelijke moestuin

Er lopen nog vier projecten die nog niet zijn afgerond:

- Milieuvereniging Land van Cuijk: regenwater (2022)
- Wandelbos Deurne (2022)
- Buurttuin, Stichting Stadsboerderij Helmond (2022)
- (Voedsel)Notenbos de Noteneters (2023)

5.3.2 Fondsen

De BMF beheert de volgende fondsen: Casimirfonds en fonds juridische procedures.

Casimirfonds

Dit fonds is ontstaan na een schenking van de heer Casimir. Periodiek wordt een prijs uitgereikt aan Brabantse burgers die een positieve bijdrage aan het milieu hebben geleverd. De kosten voor deze prijs worden middels de resultaatbestemming onttrokken aan dit fonds. In 2024 heeft er geen onttrekking plaatsgevonden uit dit fonds.

Fonds juridische procedures

In de contracten met de TBO's is afgesproken dat er indien nodig per organisatie een bijdrage zal worden geleverd aan het fonds juridische procedures. De BMF voegt vanuit de vrij besteedbare gelden van de Nationale Postcode Loterij dan hetzelfde bedrag toe.

De jaarlijkse kosten inzake juridische procedures worden uit dit fonds onttrokken. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat provinciale subsidies niet worden gebruikt voor juridische procedures.

Er heeft in 2024 geen toevoeging aan het fonds plaatsgevonden. De gerealiseerde kosten bedroegen afgelopen jaar € 3.638,-.

De reservevorming in het Eigen Vermogen voldoet aan de Richtlijn 650, namelijk:

- er wordt geen reserve gevormd, zonder dat deze bestemd is;
- de continuïteitsreserve is bedoeld om risico's op korte termijn op te vangen.

5.3.3 Beleggingsbeleid BMF

De reserves van de BMF worden niet aangewend voor belegging in effecten, zoals aandelen en obligaties. In 2020 zijn de aanwezige liquide middelen verspreid over meerdere banken.

5.3.4 Financieel beheer

In de loop van een kalenderjaar stelt de directie een voortgangsrapportage op, waarbij begroting met realisatie wordt vergeleken. Ook wordt de prognose tot het einde van het jaar bijgewerkt en wordt de te verwachten liquiditeit van de organisatie voor de komende 6 maanden in beeld gebracht.

5.4 Lastenverdeling per doelstelling

	Besteed aan doelstellingen										
	Natuur en landschap	Water en klimaat	Landbouw Voedsel	Duurzame energie	Circulaire economie	Communicatie & Achterban	Fondsen- werving	Beheer & adm.	Totaal 2024	Begroting 2024	Totaal 2023
	16,16%	9,43%	14,59%	10,00%	5,24%	21,61%	0,00%	22,97%	100,00%		
Personeelskosten	€ 125.948	€ 73.495	€ 113.711	€ 77.938	€ 40.839	€ 168.424	€ 0	€ 179.023	€ 779.379	€ 811.000	€ 717.210
Huisvestingskosten	€ 8.090	€ 4.721	€ 7.304	€ 5.006	€ 2.623	€ 10.818	€ 0	€ 11.499	€ 50.059	€ 50.000	€ 50.704
Bureaunkosten	€ 5.998	€ 3.500	€ 5.415	€ 3.712	€ 1.945	€ 8.021	€ 0	€ 8.525	€ 37.115	€ 34.000	€ 31.406
Organisatiekosten	€ 9.357	€ 5.460	€ 8.448	€ 5.791	€ 3.034	€ 12.513	€ 0	€ 13.301	€ 57.905	€ 67.000	€ 75.559
Afschrijvingskosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.780	€ 3.780	€ 4.000	€ 5.164
Financieringskosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ -9.558	€ -9.558	€ -4.000	€ -1.218
Lasten voorgaande jaren	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 149.392	€ 87.176	€ 134.878	€ 92.446	€ 48.442	€ 199.775	€ 0	€ 206.570	€ 918.680	€ 962.000	€ 878.825
Verdeling B & A	20,98%	12,24%	18,94%	12,98%	6,80%	28,05%					
	€ 43.336	€ 25.288	€ 39.126	€ 26.817	€ 14.052	€ 57.950	€ 0	€ -206.569			
Directe projectkosten	€ 4.836	€ 26.269	€ 27.121	€ 3.887	€ 801	€ 3.105	€ 0	€ 0	€ 66.019	€ 49.130	€ 56.791
Totale kosten 2024	€ 197.564	€ 138.733	€ 201.125	€ 123.150	€ 63.295	€ 260.830	€ 0	€ 0	€ 984.699		
Verdeling begroting 2024	€ 112.337	€ 69.364	€ 114.460	€ 70.981	€ 43.883	€ 142.064	€ 0	€ 457.941		€ 1.011.130	
Verdeling jaarrekening 2023	€ 183.550	€ 73.433	€ 198.775	€ 75.939	€ 66.818	€ 185.027	€ 0	€ 152.062			€ 935.614

Kostentoerekening

De kosten worden aan de doelstellingen toegerekend op basis van de urenregistratie

5.5 Kasstroomoverzicht 2024

	31 december 2024	31 december 2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	€ -75.515	€ -4.720
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	€ 3.780	€ 5.164
- mutaties voorzieningen	€ 0	€ 0
	€ 3.780	€ 5.164
Veranderingen in vlottende middelen:		
- voorraden	€ 0	€ 0
- vorderingen	€ -56.928	€ 29.163
- kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	€ 312.901	€ 54.472
	€ 255.973	€ 83.635
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	€ 184.238	€ 84.079
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	€ 0	€ -915
Desinvesteringen materiële vaste activa	€ 0	€ 0
Overige investeringen in financiële vaste activa	€ 0	€ 0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	€ 0	€ -915
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie reserves	€ 0	€ -0
Aflossing langlopende schulden	€ 0	€ 0

Overige mutaties reserves en fondsen	€ 0	€ 0	
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten		€ 0	€ -0
Mutatie Liquide Middelen		€ 184.238	€ 83.164

Liquide Middelen	31-12-2023	31-12-2024	Mutatie
ING bank	€ 467	€ 1.538	€ 1.071
ING bank spaarrekening	€ 132.355	€ 125.514	€ -6.841
Triodos Bank	€ 78.372	€ 50.350	€ -28.022
Triodos Internet Rendementrekening	€ 262.937	€ 149.725	€ -113.212
Triodos xx820	€ 0	€ 329.781	€ 329.781
ASN Bank	€ 175.090	€ 176.555	€ 1.465
Kas	€ 4	€ 0	€ -4
Totaal	€ 649.225	€ 833.463	€ 184.238

5.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties" zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van positieve continuïteitsveronderstelling. De BMF beschikt over een voldoende solide balanspositie. Er is sprake van een redelijk gezond eigen vermogen uitgedrukt in fondsen en reserves.

In juni 2016 zijn in het toenmalige Algemeen Bestuur van de stichting Natuur en Milieufederaties interne financiële criteria opgesteld in verband met de bijdrage van de Nationale Postcodeloterij. Afgesproken werd dat iedere federatie streeft naar een continuïteitsnorm van 33%; vaste lasten moeten gedurende een periode van tenminste vier maanden door een individuele federatie kunnen worden gedragen.

De BMF streeft naar een gezonde financiële bedrijfsvoering. Dit is van belang om nu en in de toekomst over voldoende middelen te kunnen beschikken om onze activiteiten te kunnen blijven uitvoeren. Onze verwachting is dat de BMF ook in de (nabije) toekomst voldoende kasstromen blijft genereren om aan haar verplichtingen te kunnen blijven voldoen.

5.6.1 Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over 2023 zijn waar relevant aangepast om een vergelijking met het verslagjaar mogelijk te maken.

5.6.2 Grondslagen van waardering

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

Deze zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Projectverplichtingen zijn opgenomen op basis van een besluit ter zake, welke schriftelijk is kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie en worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin de projectactiviteiten dienen te worden uitgevoerd door de uitvoerende projectpartner.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije beschikking van de stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader van de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen en gelden die vastliggen in vaste activa.

5.6.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de toegekende subsidiebat en overige baten en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Subsidies van overheden

De begrotingssubsidie van de provincie Noord-Brabant wordt aangevraagd en toegekend voor

de periode van één boekjaar. Het subsidiebedrag wordt opgenomen in het verslagjaar waar het subsidiebesluit betrekking op heeft. Definitieve vaststelling van de toegekende subsidie vindt plaats na beoordeling en goedkeuring door de provincie Noord-Brabant van het financiële jaarverslag over het betreffende verslagjaar.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

Lastentoerekening

Bij de lastentoerekening geldt dat voor gerealiseerde directe uren wordt aangesloten bij de gemaakte afspraken met de betreffende opdrachtgever. Voor de gerealiseerde indirecte uren geldt dat er een verdelingspercentage wordt gehanteerd dat bij de begroting is vastgesteld. Bij de begroting van het betreffende boekjaar worden de indirecte uren procentueel toebedeeld aan de verschillende thema's, volgens dezelfde verdeling als de directe uren.

Projectverplichtingen

Projectverplichtingen worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin de contractueel afgesproken projectperiode valt. De projectbestedingen worden derhalve toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten. De BMF hanteert voor haar medewerkers een pensioenregeling waarbij de pensioenuitkeringen zijn gebaseerd op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een schuld opgenomen. De risico's voor prijsindexatie en beleggingsrendement kunnen mogelijk leiden tot aanpassing van de toekomstige bijdragen aan het PFZW. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het PFZW heeft de BMF geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstig hogere premies.

De actuele dekkingsgraad van PFZW bedroeg in februari 2025 112,1%. Dit is een stijging van 2,5 procentpunt ten opzichte van eind december 2024. Deze toename is voornamelijk te danken aan een positief beleggingsrendement en een rentestijging, waardoor de voorziening voor toekomstige verplichtingen afnam. De beleidsdekkingsgraad, het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden, stond in februari 2025 op 109,6%. De beleids-

dekkingsgraad wordt gebruikt bij beslissingen over het verhogen van pensioenen (indexatie) of het nemen van andere maatregelen. In 2025 kan PFZW de pensioenen verhogen vanaf een dekkingsgraad van 110%. In de aanloop naar de invoering van de nieuwe pensioenregeling op 1 januari 2026, is PFZW voorzichtig met het verhogen van de pensioenen om een gezonde financiële positie te waarborgen. Dit is belangrijk voor een evenwichtige overstap naar de nieuwe regeling voor alle deelnemers.

5.6.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Belastingen, rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede rentelasten en soortgelijke kosten, worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

5.6.5 Kengetallen

Het percentage besteed aan doelstellingen ten opzichte van de totale lasten (voor verdeling Beheer & Administratie) bedraagt 79,17% (2023: 83,75%). Het percentage kosten voor Beheer & Administratie (voor verdeling) ten opzichte van de totale kosten bedraagt 20,81% (2023: 16,25%).

5.7 Toelichting op de balans per 31 december 2024

	31-12-2024	31-12-2023
Activa		
Materiële vaste activa		
<u>Benodigd voor de bedrijfsvoering</u>		
Aanschafwaarde per 1 januari	€ 29.867	€ 28.952
Cumulatieve afschrijving t/m vorig boekjaar	€ -24.389	€ -19.225
Boekwaarde per 1 januari	€ 5.478	€ 9.727
Investeringen	€ 0	€ 915
Desinvesteringen	€ 0	€ 0

Cumulatieve afschrijving desinvestering	€ 0	€ 0
Afschrijving	€ -3.780	€ -5.164
Boekwaarde per 31 december	€ 1.698	€ 5.478
Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december	€ 29.867	€ 29.867
Cumulatieve afschrijving per 31 december	€ -28.169	€ -24.389
Boekwaarde per 31 december	€ 1.698	€ 5.478
<u>Direct in gebruik voor doelstelling</u>		
Boekwaarde per 31 december	€ 0	€ 0
Totaal materiële vaste activa	€ 1.698	€ 5.478
Financiële vaste activa		
Waarborgsom huur	€ 7.223	€ 7.223
Vorderingen		
Debiteuren	€ 68.155	€ 17.758
Voorziening dubieuze debiteuren		€ 0
Stand per 31 december	€ 68.155	€ 17.758
Overige overlopende activa		
Vooruitbetaalde posten	€ 8.303	€ 7.794
Rente spaarrekeningen	€ 7.728	€ 5.706
Te ontvangen inzake projecten	€ 36.132	€ 32.132
Totaal	€ 52.163	€ 45.632
Liquide middelen		
ING bank	€ 1.538	€ 467
ING bank spaarrekening	€ 125.514	€ 132.355
Triodos Bank	€ 50.350	€ 78.372
Triodos Internet Rendementrekening	€ 149.725	€ 262.937
Triodos xxx820*)	€ 329.781	
ASN Bank	€ 176.555	€ 175.090
Kas	€ 0	€ 4
Stand per 31 december	€ 833.463	€ 649.225

*) Bankrekening Triodos xx820 staat voor een bedrag van € 276.780 niet ter vrije beschikking doordat de Brabantse Milieufederatie voor de projecten P139 en P141 depothouder is.

De overige liquide middelen zijn ter vrije besteding van de instelling.

	31-12-2024	31-12-2023
Passiva		
Reserves en fondsen		
Reserves		
Stichtingskapitaal	€ 45	€ 45
<u>Continuïteitsreserve</u>		
Stand per 1 januari	€ 339.762	€ 295.012
Opheffing bestemmingsreserve circulaire economie	0	€ 0
Correctie 2023 (zie egalisatiereserve)	€ -22.715	
Resultaatbestemming	€ 2.129	€ 44.750
Stand per 31 december	€ 319.176	€ 339.762
<u>Egalisatiereserve provincie</u>		
Stand per 1 januari	€ 63.393	€ 89.485
Correctie 2023 (zie continuïteitsreserve)	22.715	
Resultaatbestemming (deel 1: saldo Baten en L.)	€ -63.115	€ -26.092
Resultaatbestemming (deel 2: werkelijk resultaat)	€ 2.447	
Stand per 31 december	€ 25.440	€ 63.393
<u>Reserve financiering activa bedrijfsvoering</u>		
Stand per 1 januari	€ 10.478	€ 19.226
Resultaatbestemming	€ -8.780	€ -8.748
Stand per 31 december	€ 1.698	€ 10.478
<u>Bestemmingsreserve herhuisvesting</u>		
Stand per 1 januari	€ 9.600	€ 7.653

Opheffing bestemmingsreserve circulaire economie	€ 0	€ 0
Toevoeging	€ 0	€ 5.147
Onttrekking	€ -3.200	€ -3.200
Stand per 31 december	€ 6.400	€ 9.600
<u>Bestemmingsreserve professionalisering project/urenadministratie</u>		
Stand per 1 januari	€ 1.000	€ 3.000
Resultaatbestemming	€ -358	€ -2.000
Stand per 31 december	€ 642	€ 1.000
<u>Bestemmingsreserve burgerinitiatief</u>		
Stand per 1 januari	€ 6.000	€ 8.500
Dotatie via resultatenrekening		
Onttrekking	€ -1.000	€ -2.500
Stand per 31 december	€ 5.000	€ 6.000
Totaal reserves	€ 358.401	€ 430.278
Fondsen		
<u>Casimirfondsen</u>		
Stand per 1 januari	€ 3.660	€ 4.310
Bestedingen	€ 0	€ -650
Resultaatbestemming	€ 0	€ 0
Stand per 31 december	€ 3.660	€ 3.660
<u>Fonds juridische procedures</u>		
Stand per 1 januari	€ 19.248	€ 30.675
Resultaatbestemming toevoeging	0	€ 0
Resultaatbestemming onttrekking	€ -3.638	€ -11.427
Stand per 31 december	€ 15.610	€ 19.248

Totaal fondsen	€ 19.270	€ 22.908
Totaal Reserves en Fondsen	€ 377.671	€ 453.186

	31-12-2024
<u>Resultaatbestemming</u>	
Het resultaat is als volgt toegevoegd/onttrokken aan de reserves en fondsen:	
Toevoeging continuïteitsreserve	€ 2.129
Vrijval reserve financiering activa	€ -8.780
Toevoeging reserve financiering activa	€ 0
Onttrekking egaliseringsreserve provincie	€ -60.668
Onttrekking burgerinitiatief	€ -1.000
Toevoeging Casimirfonds	€ 0
Onttrekking Casimirfonds	€ 0
Toevoeging bestemmingsreserve herhuisvesting	€ 0
Onttrekking bestemmingsreserve herhuisvesting	€ -3.200
Onttrekking bestemmingsreserve professionalisering project/urenadministratie	€ -358
Toevoeging bestemmingsreserve professionalisering project/urenadministratie	€ 0
Toevoeging bestemmingsfonds juridische procedures	€ 0
Onttrekking bestemmingsfonds juridische procedures	€ -3.638
Totaal	€ -75.515

	31-12-2024	31-12-2023
Kortlopende schulden		
Crediteuren	€ 26.078	€ 45.341
Omzetbelasting af te dragen	€ 16.540	€ 2.517
Te betalen loonheffing	€ 16.045	€ 13.046
Te betalen pensioenpremies	€ 17.809	€ 14.689
Te betalen accountantskosten	€ 8.037	€ 7.475
Verplichting vakantietoeslag	€ 29.999	€ 23.428

Verplichting vakantiedagen	€ 24.380	€ 35.710
Te betalen eindejaarsuitkering	€ 25.805	€ 0
Terugbetalingsverplichting Provincie	€ 0	€ 16.947
Vooruit ontvangen/te betalen op projecten	€ 406.278	€ 93.673
Overige overlopende passiva	€ 14.060	€ 19.304
Totaal kortlopende schulden	€ 585.031	€ 272.130
Niet in de balans opgenomen verplichtingen		
- huur gebouwen	Het huurcontract is per 1 juli 2022 aangegaan en heeft een looptijd van 5 jaar. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden. De huur inclusief btw bedraagt m.i.v. 1 januari 2025 € 2.698,80 per maand. Er wordt een extra archiefruimte gehuurd tot ultimo 2026 voor € 3.200,- per jaar.	
Gebeurtenissen na balansdatum		
Er hebben zich na balansdatum 31 december 2024 geen gebeurtenissen voorgedaan welke in deze jaarrekening zijn te vermelden.		

5.8 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten over 2024

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
BATEN			
Particulieren			
Bijdragen aangesloten organisaties	€ 3.610	€ 4.700	€ 4.310
Donaties	€ 11.973	€ 8.000	€ 11.500
Totaal	€ 15.583	€ 12.700	€ 15.810
Bedrijven			
Projectbijdragen	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 0	€ 0	€ 0
Verbonden organisaties zonder winststreven			
Vrij besteedbare gelden	€ 121.082	€ 118.000	€ 118.000

Projectbijdragen	€ 121.016	€ 133.542	€ 70.699
Totaal	€ 242.098	€ 251.542	€ 188.699

De looptijd van de toezegging van de Nationale Postcode Loterij loopt, per rapportdatum, tot en met 2024.

Subsidies en overheden			
Reguliere Subsidie Provincie	€ 486.232	€ 486.232	€ 472.529
Inloopuren (egalisatiereserve)		€ 24.442	
Subsidies overige projecten Provincie	€ 59.206	€ 24.415	€ 124.705
Subsidies projecten overige overheden	€ 26.476	€ 63.156	€ 30.783
Totaal	€ 571.914	€ 598.245	€ 628.017
Andere organisaties zonder winststreven			
Bijdrage TBO's	€ 70.408	€ 69.954	€ 68.317
Overige projectbijdragen	€ -1.779	€ 0	€ 13.380
Totaal	€ 68.629	€ 69.954	€ 81.697
Overige baten			
Baten voorgaand jaar	€ 0	€ 0	€ 0
Acquisitieopgave		€ 105.203	
Tegenprestatie levering producten/diensten	€ 10.960	€ 20.000	€ 16.672
Totaal	€ 10.960	€ 125.203	€ 16.672

Omschrijving	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
LASTEN			
Personeelskosten			
Salariskosten	€ 547.616	€ 565.000	€ 505.320
Eindejaarsuitkering	€ 25.805	€ 23.000	€ -3.364
Uitkeringen ziektegeldverzekering	€ -9.310	€ -7.000	€ -25.582
Totaal brutoloon	€ 564.111	€ 581.000	€ 476.374

Sociale lasten	€ 86.105	€ 101.000	€ 78.966
Pensioenpremies	€ 53.782	€ 57.000	€ 49.494
Reis- en verblijfskosten	€ 16.853	€ 10.000	€ 10.572
Vergoeding thuiswerken	€ 1.628	€ 2.000	€ 1.738
Scholing	€ 3.379	€ 2.500	€ 1.762
Ziektewetverzekering	€ 18.691	€ 22.000	€ 21.797
Arbodienst	€ 1.220	€ 1.500	€ 5.515
Inhuur personeel	€ 24.867	€ 27.000	€ 58.903
Vrijwilligersvergoeding/werkervaringsplaats	€ 2.828	€ 3.000	€ 5.975
Overige personeelskosten	€ 5.915	€ 4.000	€ 6.114
Totaal	€ 779.379	€ 811.000	€ 717.210
Gemiddelde personeelsbezetting (in fte)	9,0		8,9
Huisvestigingskosten			
Huur	€ 34.544	€ 33.000	€ 33.951
Servicekosten	€ 14.071	€ 13.500	€ 14.570
Overige huisvestigingskosten	€ 1.444	€ 3.500	€ 2.183
Totaal	€ 50.059	€ 50.000	€ 50.704
Bureaunkosten			
Telefoonkosten	€ 4.291	€ 3.500	€ 3.224
Pr-materiaal/website	€ 4.328	€ 2.500	€ 8.757
Kopieer- en drukwerkkosten	€ 822	€ 1.000	€ 2.019
Kantoorbenodigdheden en porti	€ 2.902	€ 3.500	€ 1.146
Documentatie en vakliteratuur	€ 400	€ 750	€ 417
Ondersteuning netwerkbeheer	€ 12.123	€ 14.000	€ 10.411
Representatiekosten en acquisitie	€ 443	€ 250	€ 390
Contributies/licenties en bijdragen	€ 8.379	€ 6.000	€ 2.450
Software	€ 3.427	€ 2.500	€ 2.592
Totaal	€ 37.115	€ 34.000	€ 31.406
Organisatiekosten			
Administratiekosten	€ 10.785	€ 8.000	€ 9.275

Accountants- en advieskosten	€ 17.595	€ 12.500	€ 13.000
Kosten CBF-keurmerk	€ 2.548	€ 2.500	€ 2.374
Burgerinitiatief/activiteitenfonds	€ 1.000	€ 2.000	€ 2.500
Dotatie Casimirfonds	€ 0		€ 650
Kosten Raad van Toezicht	€ 552	€ 500	€ 2.177
Vergaderkosten	€ 556	€ 500	€ 0
Juridische kosten en leges	€ 3.638	€ 10.000	€ 11.427
Overige	€ 358	€ 0	€ 1.033
Correctie voorbelasting BTW	€ 20.403	€ 30.000	€ 32.671
Zakelijke verzekeringen	€ 470	€ 1.000	€ 452
Totaal	€ 57.905	€ 67.000	€ 75.559
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingskosten inventaris	€ 1.965	€ 2.000	€ 2.238
Afschrijvingskosten automatisering	€ 1.815	€ 2.000	€ 2.926
Totaal	€ 3.780	€ 4.000	€ 5.164
Financieringskosten			
Rente en bankkosten	€ -9.558	€ 4.000	€ -1.219
Totaal	€ -9.558	€ 4.000	€ -1.219
Projectkosten	€ 66.019	€ 49.130	€ 56.791

5.9 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	F. Dingemans	M. Mouwen
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	Adjunct-directeur
Aanvang en eind functievervulling	01/01/24-31/12/24	01/01/24-31/12/24
Omvang dienstverband	1,0	0,89
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare beloning	€ 97.477	€ 67.809
Beloning belastbaar op termijn	€ 10.294	€ 7.057
<i>Subtotaal</i>	€ 107.771	€ 74.866
Individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 207.370
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 107.771	€ 74.866
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Bedragen x € 1	F. Dingemans	M. Mouwen
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	Adjunct-directeur
Aanvang en eind functievervulling	01/01/23-31/12/23	01/01/23-31/12/23
Omvang dienstverband	1,0	0,89
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare beloning	€ 92.044	€ 66.417
Beloning belastbaar op termijn	€ 9.893	€ 6.786
<i>Subtotaal</i>	€ 101.937	€ 73.203
Individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 198.470
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging	€ 101.937	€ 73.203
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

3 | Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Brabantse Milieufederatie

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Brabantse Milieufederatie te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Brabantse Milieufederatie op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Brabantse Milieufederatie zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Sliedrecht, 26 juni 2025.

WITH Accountants B.V.
W.G. Oosterom MSc RA

4 | Bijlagen

Bijlage 1 – Urenverantwoording

We verantwoorden hier de gefinancierde uren voor reguliere activiteiten, niet zijnde projecten.

1. Door de provincie gefinancierde uren

Reguliere activiteiten	Begroot	Gerealiseerd
Algemene activiteiten		
Algemene communicatie via website en nieuwsbrieven over actuele onderwerpen en opstellen van jaarplan en jaarbericht	550	696,5
Politieke communicatie: agenda Provinciale Staten volgen, bijwonen Statendagen, overleg met fracties, insprekbijdragen leveren	250	197,75
Bijeenkomsten, lezingen en trainingen over actuele onderwerpen op het gebied van natuur en milieu	125	109,5
Vertegenwoordiging van de BMF (alg. bestuurlijk, transitie overstijgend)	125	103
Samenwerking met onderwijsinstellingen en stagebegeleiding	150	158
Totaal algemene activiteiten	1.200	1.264,75
		105%
Agrarische en voedseltransitie		
Ondersteunen van de beweging naar natuurinclusieve landbouw	420	450,25
Belangenbehartiging in beleidsprocessen	230	265,25
Versterken van draagvlak voor NIL en bio voedselconsumptie	100	101,75
Periodieke communicatie naar achterban en andere belangstellenden	50	63,25
Totaal agrarische en voedseltransitie	800	880,5
		110%
Water- en klimaattransitie		
Stimuleren van leefomgevingskwaliteit en verduurzaming	50	73,75
Activiteiten rondom leefomgevingskwaliteit en verduurzaming	100	99,75
Leveren van een bijdrage aan planvorming voor een nieuw watersysteem	250	314,7
Stimuleren van klimaat(adaptieve)maatregelen	200	100,75
Periodieke communicatie naar achterban en andere belangstellenden	50	87
Totaal water- en klimaattransitie	650	675,95
		104%
Landschappelijke transitie		

Ondersteunen van aangesloten organisaties bij natuurvraagstukken	125	140,25
Vergroten van de betrokkenheid van Brabanders bij natuurvraagstukken	205	221,75
Activiteiten t.b.v. o.a. biodiversiteit en behoud van zandpaden	125	146,5
Informatiepakketten opstellen m.b.t. groene aandachtspunten in RO	50	51,5
Begeleiding van achterban in participatieprocessen gemeenten en GGA's	120	174,75
Beleidsbeïnvloeding en activiteiten t.b.v. natuur- en landschapswaarden e.a.	250	257,75
Adviseren van overheden m.b.t. natuur- en landschapsvraagstukken	275	323,25
Periodieke communicatie naar de achterban en andere belangstellenden	50	20,25
Totaal landschappelijke transitie	1.200	1.336
		111%
Energietransitie		
Koppelen van de groene achterban aan lokale energiecoöperaties	50	49,25
Stimuleren van de natuurinclusieve energietransitie	50	113,25
Ondersteuning van lokale organisaties bij energievraagstukken	150	132
Input leveren aan overheden over energievraagstukken	100	148,5
Periodieke communicatie naar de achterban en andere belangstellenden	50	67,25
Totaal energietransitie	400	510,25
		128%
Circulaire transitie		
Brabanders betrekken bij de circulaire transitie	150	196,25
Stimuleren van beleidsmakers m.b.t. de circulaire transitie	50	19
Stimuleren van de ontwikkeling van circulaire ambachtscentra	100	99,5
Samenwerking met onderwijs en overheid m.b.t. consumentengedrag	50	38,25
Stimuleren van de productie van biobased bouwmaterialen	30	14
Versterken van circulaire ketens	70	44
Periodieke communicatie naar de achterban en andere belangstellenden	50	76,5
Totaal circulaire transitie	500	487,5
		98%
Beheer & administratie relatie met de provincie	28	45,5
Totaal	4.778	5.200,45
		109%

Activiteiten in het kader van het Inloopplan	Gerealiseerd
Bijdrage leveren aan Milieudag 2024	93,75
Organisatie campagne voor Brabanders	31,25
Organisatie jongeren event	24,5
Organisatie regiobijeenkomsten	13
Organisatie participatie groene organisaties bij reconstructie N279	16
Samenwerking met ANV's en agrarische collectieven	19
totaal	197,5

2. Door terreinbeherende organisaties gefinancierde uren

Activiteiten	Begroot	Gerealiseerd	Percentage
Advies en gezamenlijke inbreng bij energievraagstukken	40	28,5	71%
Adviseren en uitwisselen van kennis op het gebied van biodiversiteit, natuur en landschap	40	33,25	83%
Adviseren over strategisch (grond)waterbeleid, KRW, DHZ en BBGO	190	215,55	113%
Beleidsbeïnvloeding door lobbyactiviteiten en procedures bij ruimtelijke ontwikkelingen	383	358,7	94%
Deelname en secretariaat Natuurbeschermingsoverleg	180	193,25	107%
Inzet van niet bestede uren uit 2022 en 2023	3,25	3,75	115%
Totaal	836,25	833	100%

3. Door de Nationale Postcode Loterij gefinancierde uren

Activiteiten	Begroot	Gerealiseerd	Percentage
Communicatie activiteiten	150	120,75	81%
Adviseren van de achterban, overheid en adviesbureaus ter verbetering van plannen en vergunningen	830	817,25	98%
Organiseren van activiteiten in het kader van de GoodFoodClub	15	7	47%
Organiseren van activiteiten in het kader van de Nacht van de Nacht	30	27	90%
Servicepunt energie en koppelen van de groene achterban aan lokale energiecoöperaties	50	52	104%
Landelijke activiteiten m.b.t. circulaire transitie	25	18,5	74%
Landelijke activiteiten m.b.t. stikstofproblematiek	12	12	100%
totaal	1.112	1.054,5	95%

Bijlage 2 – Verklarende woordenlijst

ANBI	Algemeen Nut Beogende Instelling
BMF	Stichting Brabantse Milieufederatie
CBF	Centraal Bureau Fondsenwerving
COVM	Commissie Overleg & Voorlichting Milieu
DHZ	Deltaplan Hoge Zandgronden
FSC	Forest Stewardship Council
GGA	Gebiedsgerichte aanpak
IVN	Instituut voor natuureducatie
LIB	Landbouw Innovatie Noord-Brabant
LVVN	Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
NMF's	Stichting Natuur en Milieufederaties
PFZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
RES	Regionale Energiestrategie
RvT	Raad van Toezicht
TBO	Terreinbeherende organisaties
WNV	Werknemersvertegenwoordiging

Foto voorkant: Lene Renner

Brabantse Milieufederatie

Heuvelring 92
5038 CL Tilburg

bmf@brabantsemilieufederatie.nl
www.brabantsemilieufederatie.nl

013-525 6225

NL22 TRIO 0212 4972 51
KvK 41095498

